

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 23 март 2022 г.
(OR. en)

7522/22

AGRI 115
AGRIFIN 32
AGRIORG 34
DELECT 50

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	23 март 2022 г.
До:	Г-н Јерре TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	C(2022) 1872 final
Относно:	ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА от 23.3.2022 година за предоставяне на извънредна помощ за приспособяване на производителите в селскостопанския сектор

Приложено се изпраща на делегациите документ C(2022) 1872 final.

Приложение: C(2022) 1872 final

Брюксел, 23.3.2022 г.
C(2022) 1872 final

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от 23.3.2022 година

**за предоставяне на извънредна помощ за приспособяване на производителите в
селскостопанския сектор**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ДЕЛЕГИРАНИЯ АКТ

Нашествието на Русия в Украйна на 24 февруари 2022 г. беше осъдено по възможно най-категоричен начин от Европейския съвет. Макар че най-важното е Русия незабавно да прекрати военните си действия, да се оттегли безусловно от Украйна и да позволи безопасен и безпрепятствен достъп до хуманитарна помощ и съдействие на всички нуждаещи се, войната оказва въздействие и върху земеделските стопани в Съюза.

Основното притеснение при търговията между Украйна и ЕС е въпросът с осигуряването на транспорт. Украинските летища бяха първите жертви на руското нападение, а в украинските пристанища бяха преустановени всички търговски транспортни операции с кораби.

Вероятно е кризата да има сериозни последици за предлагането на зърно в световен мащаб, което ще доведе до още по-голямо увеличение на цените; това ще утежни ситуацията с и без това бързо покачващите се цени на енергията и торовете, което оказва влияние върху земеделските стопани в Съюза. Цените на храните в световен мащаб вече са достигнали високи равнища и е възможно поради тази ситуация да се покачат още повече.

Друго опасение е невъзможността продукти от ЕС да продължат да бъдат изпращани към Украйна, а евентуално и към Русия и Беларус, поради логистични и финансови причини. Това би засегнало предимно секторите на вината и спиртните напитки, преработените храни (включително преработените плодове и зеленчуци), храните за кърмачета и храните за домашни любимци — по отношение на Русия, плодовете и зеленчуците — по отношение на Беларус, животинските продукти — по отношение на Украйна.

Съществува сериозна заплаха от смущения на пазара, причинени от значителното увеличение на разходите и смущенията в търговията, които налагат ефективни и ефикасни действия.

Мерките за пазарна интервенция, които са налични съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013 под формата на публична интервенция, помощ за частно складиране или изтегляне от пазара, могат да бъдат ефективни за частично възстановяване на пазарния баланс чрез временно или постоянно изтегляне на продукти от пазара, но не са от естество, което би помогнало за противодействие на увеличението на разходите. Макар пазарът да трябва да се адаптира постепенно към новите обстоятелства, необходима е подкрепа за производителите в секторите, в които разходите за суровини нарастват до непоносими равнища и в които за продуктите не може да се осигури обичайният пазар.

За да се реагира ефикасно и ефективно на тази заплаха от смущения на пазара, от съществено значение е да се предоставя помощ на производителите в селскостопанските сектори в Съюза, които са засегнати от тези смущения. Държавите членки следва да изберат поне един от въпросните сектори или част от тях, за да окажат подкрепа за производителите, които са най-силно засегнати от смущенията на пазара.

Поради това е целесъобразно на държавите членки да се предоставят финансови безвъзмездни средства за оказване на подкрепа за производителите, които са ангажирани с дейности, укрепващи продоволствената сигурност, посредством финансова подкрепа, позволяваща необходимото приспособяване. За сумата, предоставяна на всяка държава членка, следва да се отчита съответната тежест на държавата в селскостопанския сектор на Съюза въз основа на нетните тавани за

директни плащания, определени в приложение III към Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета.

Държавите членки следва да разработят мерки, които допринасят за продоволствената сигурност или за преодоляване на пазарните дисбаланси. Земеделските стопани следва да имат право на подкрепа по тези мерки, при условие че участват в поне една от изброените по-долу дейности, с които се преследват посочените цели: кръгова икономика, управление на хранителните вещества, ефективно използване на ресурсите и екологични и щадящи климата методи за производство.

Държавите членки следва да разпределят помощта чрез възможно най-ефективните канали въз основа на обективни и недискриминационни критерии, които отчитат степента на смущенията на пазара в различните сектори, като същевременно гарантират, че земеделските стопани са крайните получатели на помощта, и не допускат нарушаване на работата на пазара и на конкуренцията.

Тъй като определената за всяка от държавите членки сума би компенсирала само част от действителните загуби, които понасят производителите в селскостопанския сектор, на държавите членки следва да се даде възможност да предоставят допълнителна подкрепа на тези производители при същите условия на обективност, недискриминационно отношение и ненарушаване на конкуренцията. Предвид мащаба на настоящата криза, предизвикана от война в близка държава, която има много силни селскостопански връзки с ЕС, тази допълнителна национална подкрепа може по изключение да възлиза най-много на два пъти съответните суми, определени в приложението към настоящия регламент.

С цел на държавите членки да се предостави гъвкавост за разпределяне на помощта според обстоятелствата, за да бъдат преодолените смущенията на пазара, следва да им бъде позволено да я натрупват с друга подкрепа, финансирана от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

Помощта, предвидена в настоящия регламент, следва да се предоставя като мярка за подкрепа на селскостопанските пазари съгласно член 4, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

Тъй като помощта на Съюза се определя в евро и за да се осигури единно и едновременно прилагане, е необходимо да се определи дата за конвертиране на сумата, разпределена на държавите членки, в които еврото не е прието, в националните им валути. Поради това е целесъобразно да се определи правопораждащият факт за обменния курс в съответствие с член 106 от Регламент (ЕС) № 1306/2013. Предвид принципа, посочен в параграф 2, буква б) от цитирания член, и критериите, установени в параграф 5, буква в) от цитирания член, правопораждащият факт следва да бъде датата на влизане в сила на настоящия регламент.

По бюджетни съображения Съюзът следва да финансира разходите, направени от държавите членки, само когато тези разходи са направени до определена дата за допустимост на разходите.

За да осигурят прозрачност, извършване на надзор и подходящо управление на предоставените им суми, държавите членки следва да информират Комисията за конкретните мерки, които ще бъдат предприети, критериите, използвани при определянето им, основанието за разпределяне на помощта между различните сектори, мерките, предприети, за да се избегне изкривяването на конкуренцията на съответните пазари, очакваното въздействие на мерките и методите за проверка дали това е

постигнато. Тези уведомления ще бъдат събрани и анализирани от Комисията и ще служат като основа за целите на процеса на постигане на увереност и за извършване на одит.

Трудностите при достъпа до суровини и логистичните проблеми, произтичащи от внезапното преустановяване на търговските пратки, представляват непосредствени смущения на пазара и поради това са необходими незабавни действия за ефикасно и ефективно справяне със ситуацията. Поради това наложителни причини за спешност налагат приемането на настоящия регламент в съответствие с процедурата, предвидена в член 228 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.

За да се гарантира възможно най-бърз достъп на производителите до помощта, на държавите членки следва да се предостави възможност за незабавното прилагане на настоящия регламент. Поради това настоящият регламент следва да се прилага от деня след деня на публикуването в Официален вестник на съобщение на Комисията, в което се посочва, че прехвърлянето от резерва към бюджетните редове за финансиране на необходимите мерки се извършва в съответствие с Финансовия регламент.

2. КОНСУЛТАЦИИ ПРЕДИ ПРИЕМАНЕТО НА АКТА

Тъй като мярката трябва да се приеме въз основа на член 219 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 и съгласно процедурата по спешност, оценка на въздействието не бе извършена. ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ проведе междуведомствена консултация през март 2022 г. Ситуацията беше обсъдена с експерти от държавите членки на техническо съвещание, което се състоя на 17 март 2022 г.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ДЕЛЕГИРАНИЯ АКТ

Делегираният акт е въз основа на член 219, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013. Той следва да бъде приет посредством процедурата по спешност съгласно член 219, параграф 1, втора алинея и член 228 от Регламент (ЕС) № 1308/2013. Това означава, че делегираният акт влиза в сила незабавно.

Делегираният акт ще се прилага, ако Европейският парламент или Съветът не представят възражения в срок от два месеца (или — ако някоя от институциите поиска удължаване с още два месеца — в срок от 4 месеца). Ако бъдат представени възражения, Комисията ще отмени акта незабавно.

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА

от 23.3.2022 година

за предоставяне на извънредна помощ за приспособяване на производителите в селскостопанския сектор

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007, и по-специално член 219, параграф 1 във връзка с член 228 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета¹, и по-специално член 106, параграф 5 от него,

като има предвид, че:

- (1) Нашествието на Русия в Украйна на 24 февруари 2022 г. оказва въздействие върху земеделските стопани в Съюза.
- (2) Основното притеснение при търговията между Украйна и Съюза е въпросът с наличието на транспорт. Украинските летища бяха първите жертви на руското нападение, а в украинските пристанища бяха преустановени всички търговски транспортни операции с кораби.
- (3) Вероятно е кризата да има сериозни последици за предлагането на зърно в световен мащаб, което ще доведе до още по-голямо увеличение на цените; това ще утежни ситуацията с и без това бързо покачващите се цени на енергията и торовете, което оказва влияние върху земеделските стопани в Съюза.
- (4) Друго опасение е невъзможността продукти от Съюза да продължат да бъдат изпращани към Украйна, а евентуално и към Русия и Беларус, поради логистични и финансови причини, което води до смущения в търговията в някои сектори, които биха довели до пазарни дисбаланси на вътрешния пазар. Това би засегнало предимно секторите на вината и спиртните напитки, преработените храни (включително преработените плодове и зеленчуци), храните за кърмачета и храните за домашни любимци — по отношение на Русия, плодовете и зеленчуците — по отношение на Беларус, животинските продукти — по отношение на Украйна.
- (5) Поради това съществува сериозна заплаха от смущения на пазара, причинени от значителното увеличение на разходите и смущенията в търговията, които налагат ефективни и ефикасни действия.

¹ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 549.

- (6) Мерките за пазарна интервенция, които са налични съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013 под формата на публична интервенция, помощ за частно складиране или изтегляне от пазара, могат да бъдат ефективни за частично възстановяване на смущенията на пазара чрез временно или постоянно изтегляне на продукти от пазара, но не са от естество, което би помогнало за противодействие на заплахата от смущение на пазара, причинена от увеличението на разходите. Макар пазарът да трябва да се адаптира постепенно към новите обстоятелства, необходима е подкрепа за производителите в секторите, в които разходите за суровини нарастват до непоносими равнища и в които за продуктите не може да се осигури обичайният пазар.
- (7) За да се реагира ефикасно и ефективно на заплахата от смущение на пазара, от съществено значение е да се предоставя помощ на производителите в селскостопанските сектори в Съюза, които са засегнати от тези смущения. Държавите членки следва да изберат поне един от въпросните сектори или част от тях, за да окажат подкрепа за производителите, които са най-силно засегнати от смущенията на пазара.
- (8) Поради това е целесъобразно на държавите членки да се предоставят финансови безвъзмездни средства за подкрепа на производителите, които са ангажирани с дейности, укрепващи продоволствената сигурност или с които се преодолява пазарният дисбаланс, позволяващи необходимото приспособяване. Сумата, предоставяна на всяка държава членка, следва да се определи, като се вземе под внимание съответната тежест на всяка държава членка в селскостопанския сектор на Съюза въз основа на нетните тавани за директни плащания, определени в приложение III към Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета².
- (9) Държавите членки следва да разработят мерки, които допринасят за продоволствената сигурност или за преодоляване на пазарните дисбаланси. Земеделските стопани следва да имат право на подкрепа по тези мерки, при условие че участват в една или повече от изброените по-долу дейности, с които се преследват посочените цели: кръгова икономика, управление на хранителните вещества, ефективно използване на ресурсите и екологични и щадящи климата методи за производство.
- (10) Държавите членки следва да разпределят помощта чрез възможно най-ефективните канали въз основа на обективни и недискриминационни критерии, които отчитат степента на смущенията на пазара в различните сектори, като същевременно гарантират, че земеделските стопани са крайните получатели на помощта, и не допускат нарушаване на работата на пазара и на конкуренцията.
- (11) Тъй като определената за всяка от държавите членки сума би компенсирала само част от действителните загуби, които понасят производителите в селскостопанския сектор, на държавите членки следва да се даде възможност да предоставят допълнителна национална подкрепа на тези производители при същите условия на обективност, недискриминационно отношение и ненарушаване на конкуренцията. Предвид мащаба на настоящата криза тази допълнителна национална подкрепа може по изключение да възлиза най-много

² Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 608).

на два пъти съответните суми, определени в приложението към настоящия регламент.

- (12) С цел на държавите членки гъвкавост да се предостави за разпределяне на помощта според обстоятелствата, за да бъдат преодолени смущенията на пазара, следва да им бъде позволено да я натрупват с друга подкрепа, финансирана от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.
- (13) Помощта, предвидена в настоящия регламент, следва да се предоставя като мярка за подкрепа на селскостопанските пазари в съответствие с член 4, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 1306/2013 след прехвърлянето на средства от резерва за кризи в селскостопанския сектор, предвиден в член 25 от същия регламент.
- (14) Тъй като помощта на Съюза се определя в евро и за да се осигури единно и едновременно прилагане, е необходимо да се определи дата за конвертиране на сумата, разпределена на държавите членки, в които еврото не е прието, в националните им валути. Поради това е целесъобразно да се определи правопораждащият факт за обменния курс в съответствие с член 106 от Регламент (ЕС) № 1306/2013. Предвид принципа, посочен в параграф 2, буква б) от цитирания член, и критериите, установени в параграф 5, буква в) от цитирания член, правопораждащият факт следва да бъде датата на влизане в сила на настоящия регламент.
- (15) По бюджетни съображения Съюзът следва да финансира разходите, направени от държавите членки, само когато тези разходи са направени до определена дата за допустимост на разходите.
- (16) За да осигурят прозрачност, извършване на надзор и подходящо управление на предоставените им суми, държавите членки следва да информират Комисията за конкретните мерки, които ще бъдат предприети, критериите, използвани при определянето им, основанието за разпределяне на помощта между различните сектори, мерките, предприети, за да се избегне изкривяването на конкуренцията на съответните пазари, очакваното въздействие на мерките и методите за проверка дали това е постигнато.
- (17) Трудностите при достъпа до суровини и логистичните проблеми, произтичащи от внезапното преустановяване на търговските пратки, представляват непосредствени смущения на пазара и поради това са необходими незабавни действия за ефикасно и ефективно справяне със ситуацията.
- (18) За да се гарантира възможно най-бърз достъп на производителите до помощта, на държавите членки следва да се предостави възможност за незабавното прилагане на настоящия регламент. Поради това настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*. Той следва да се прилага, при условие че прехвърлянето на 350 000 000 EUR от резерва към бюджетните редове за финансиране на необходимата мярка се извърши в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета³, от деня на публикуване в

³ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС)

Официален вестник на Европейския съюз на съобщение на Комисията, в което се посочва, че прехвърлянето е извършено,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

1. На държавите членки се предоставя помощ от Съюза в общ размер от 500 000 000 EUR за осигуряване на извънредна помощ за приспособяване на производителите в секторите, изброени в член 1, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, при спазване на условията, определени в настоящия регламент.

2. Държавите членки използват сумите, които са им предоставени, както е посочено в приложението, за мерките, посочени в параграф 3, в секторите, засегнати от смущенията на пазара, дължащи се на повишилите се разходи за суровини или ограниченията на търговията. Мерките се предприемат въз основа на обективни и недискриминационни критерии, които отчитат степента на смущенията на пазара в различните сектори, при условие че свързаните с тях плащания не водят до нарушаване на конкуренцията.

3. Мерките, предприети от държавите членки, допринасят за продоволствената сигурност или за преодоляване на пазарните дисбаланси и са в подкрепа на земеделските стопани, които участват в поне една от изброените по-долу дейности, с които се преследват посочените цели:

- а) кръгова икономика;
- б) управление на хранителните вещества;
- в) ефективното използване на ресурсите;
- г) екологични и щадящи климата методи за производство.

4. Държавите членки гарантират, че когато земеделските стопани не са преки бенефициери на плащанията на помощта от Съюза, икономическата полза от помощта от Съюза им се прехвърля изцяло.

5. Разходите на държавите членки във връзка с плащанията за мерките, посочени в параграф 3, са допустими за отпускане на помощ от Съюза само ако посочените плащания бъдат извършени до 30 септември 2022 г.

6. По отношение на държавите членки, в които еврото не е прието за национална валута, правопораждащият факт за обменния курс, посочен в член 106 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, по отношение на сумите, посочени в приложението към настоящия регламент, е датата на влизане в сила на настоящия регламент.

7. Мерките по настоящия регламент може да се натрупват с друга подкрепа, финансирана от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

Член 2

Държавите членки могат да предоставят допълнителна национална помощ за мерките, предприети съгласно член 1, до максимум 200 % от съответната сума, определена за всяка държава членка в приложението, въз основа на обективни и недискриминационни

№ 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

критерии, при условие че съответните плащания не водят до нарушаване на конкуренцията.

Държавите членки изплащат допълнителната подкрепа най-късно до 30 септември 2022 г.

Член 3

Държавите членки уведомяват Комисията за следното:

- а) незабавно и не по-късно от 30 юни 2022 г.:
- 1) описание на мерките, които трябва да бъдат предприети;
 - 2) критериите, използвани за определяне на методите за предоставяне на помощта, и обосновката за разпределянето на помощта сред различните сектори;
 - 3) предвиденото въздействие на мерките от гледна точка на продоволствената сигурност и стабилизирането на пазара;
 - 4) действията, предприети за проверка на това дали е постигнато предвиденото въздействие;
 - 5) действията, предприети за избягване на нарушаването на конкуренцията;
 - 6) размера на допълнителната подкрепа, предоставена в съответствие с член 2;
- б) не по-късно от 15 май 2023 г.: общия размер на сумите, изплатени по всяка мярка, а ако е приложимо — с разбивка на помощта от Съюза и допълнителната национална помощ, броя и вида на бенефициерите, както и оценката на ефективността на мярката.

Член 4

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент следва да се прилага, при условие че прехвърлянето на 350 000 000 EUR от резерва към бюджетния ред за финансиране на извънредната мярка се извърши в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Той се прилага от деня на публикуването в *Официален вестник на Европейския съюз* на съобщение на Комисията, в което се посочва, че прехвърлянето е извършено.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 23.3.2022 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN